

Manel Ubeda
Dir. Escola de
Fotografia IDEP

Fotografia al segle XXI

EN AQUESTS DARRERS ANYS la fotografia ha experimentat una evolució (revolució?) tan sobtada que ha agafat a contrapeu molts fotògrafs. Fins ara, quasi tots els canvis experimentats han estat progressius. Si només ens cenyim al segle passat, el canvi de la placa de vidre a la de pel·lícula, la transició de la placa al 35 mm, la massificació de l'ús del color, entre altres canvis, foren lents i van permetre la incorporació dels professionals i afeccionats a les noves opcions sense traumes. Ara les coses ens passen, i s'esdevenen, més de pressa que mai i molts professionals ho viuen de forma traumàtica. Com en tots els canvis i evolucions, els joves fotògrafs ho viuen amb una normalitat que sovint revolta els més veterans, que ho acaben expressant amb una barreja de menyspreu i enveja. Com poques vegades, s'ha obert una gran escletxa entre les velles i les noves generacions de fotògrafs.

La tecnologia digital no només ha comportat una nova forma de treballar, ha fet que la fotografia es visqui i s'entengui també d'una forma diferent. Tot i que les fotografies es continuen fent on s'han fet sempre (en el cervell del fotògraf), la fotografia digital sembla que, en molts casos, ha comportat una vulgarització de la imatge i una fascinació per la tècnica i el procés de postproducció. És cert que gràcies a la tecnologia digital

“La fotografia digital ha comportat una vulgarització de la imatge i una fascinació pel procés de postproducció”

moltes persones s'han incorporat al món de la fotografia, però aquesta massificació no ha comportat un augment de la qualitat i de l'interès de les imatges que produïm, més aviat tot al contrari. Són les dues cares de la fotografia digital.

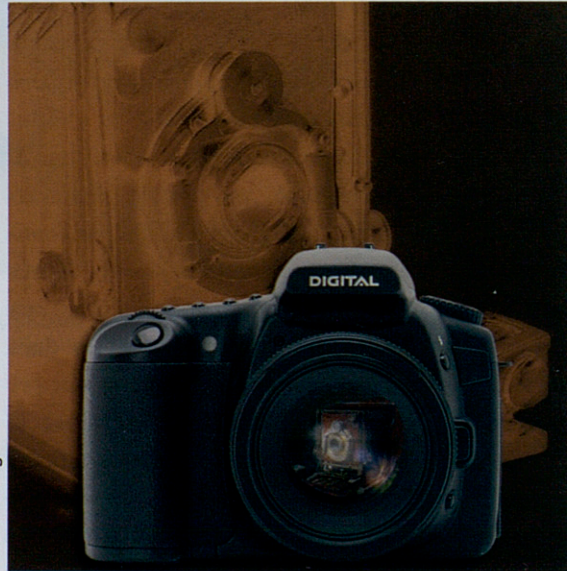
D'una banda, la gran facilitat de realització: hores d'ara no cal cap coneixement fotogràfic per fer fotografies. És la democratització màxima de l'accés a la imatge fixa. De l'altra, la menys interessant, és la intranscendència, mediocritat i superficialitat de la gran majoria de fotografies. La pol·lució visual és més gran que mai.

Com és ben comprensible, per què l'afecionat hauria de saber-ne res del que és i del que comporta fer una fotografia tal i com l'entendem els qui ens hi dediquem i l'estimem. El problema rau en el fet que aquesta banalitat també ha arribat al

dignitat. La fascinació per les eines i els processos, com sempre ha passat, té (espero) els dies comptats.

Hi ha un altre realitat incontestable: el fotògraf d'avui ja no pot ser com ha estat fins ara. Les fronteres entre els diferents professionals de la imatge i la comunicació són cada vegada més imprecises. Els fotògrafs hem d'assumir tasques que fins fa poc eren responsabilitat del dissenyador, gravador, impressor... Això fa que, avui més que mai, si es vol estar vinculat al món de la fotografia cal disposar d'amplis coneixements sobre la comunicació, l'expressió, el mercat de l'art i, per descomptat, l'activitat comercial.

Aquests són alguns dels molts reptes que afrontem els que ens dediquem a la formació dels joves fotògrafs. Amb la voluntat de contribuir a la bona formació dels professionals del futur, el Departament de Fotografia de l'IDEP (Institut Superior de Disseny, centre associat a la Universitat Abat Oliba CEU),

Jordi Tarragó

món professional i al de la creació. Sembla que si, en teoria, resulta més fàcil fer fotografies, hauríem de tenir més temps per pensar i elaborar discursos de més recorregut. Doncs no, cada cop més

es confia en la postproducció per tal de convertir una fotografia banal en una imatge que sembli interessant tan sols perquè s'ha manipulat (o pel gran format de les còpies).

És molt probable que això sigui una mena d'adolescència tecnològica i que el temps ho anirà posant tot a lloc. Mentrestant caldrà esforç i reflexió per mirar de superar aquesta situació amb una certa

posem en marxa una excepcional carrera universitària de fotografia de quatre anys de durada. Així doncs, a partir del proper curs 2007-2008, oferim un Graduat Superior en Fotografia. Les sortides professionals per als que seran el nous graduats són diverses i adaptades a la nova realitat: fotografia publicitària, creació artística, gestió cultural, direcció d'art en publicitat, fotografia científica, arquitectura... Aquests nous estudis amplien l'oferta formativa que hem tingut a l'IDEP al llarg de vint-i-sis anys: els estudis professionals d'un any, amb la possibilitat que cada estudiant dissenyi el seu propi camí curricular mitjançant la suma de diferents especialitats.